

طراح عکس: شبنم رضوانی

فرار یا حرام شدن مغزها

تاملی بر مسئله‌ی مهاجرت نخبگان

چیزی باقی نمانده است. اینکه خود «تاریخ‌مندی» چه معنایی دارد و تفاوت آن با بشریت غیر تاریخ‌مند چیست، بحث مفصلی است که باید در جای خود مطرح گردد؛ اما مثلاً یکی از ویژگی‌های این دوره شکل گرفتن مفاهیمی چون «دولت» و «ملت» و از همه مهمتر، قانون و قانونگرایی است. دقیقاً همان چیزی که حتی افلاطون نیز در رساله هفتم خود آن را به داریوش، یکی دیگر از پادشاهان مقتدر ایرانی نسبت می‌دهد. بسیاری از محققان تاریخ و زبان‌شناسان نیز ایرانیان را نخستین مردمی می‌دانند که واژه و مفهوم

هگل در تاریخ فلسفه غربی جایگاهی چون جامی در تاریخ ادبیات فارسی دارد؛ یعنی همان‌طور که عبدالرحمان جامی را باید خاتم‌الشعراي نسلی از شاعران کلاسیک ایرانی دانست، خود غربی‌ها نیز به هگل لقب خاتم‌الفلاسفه داده‌اند. او آخرین فیلسوف غربی است که می‌توان حد اقل ادعا کرد، برخلاف نیچه و بسیاری از اندیشمندان بعدی، از تفکری ساختارمند و منسجم برخوردار است. الغرض، کتاب «فلسفه تاریخ» یکی از مهمترین آثار هگل و شامل مهمترین افکار و عقاید او در زمینه دیالکتیک است. همان مفهومی که بعدها بسیاری از مهمترین متفکران مارکسیسم و کمونیسم اصول و مبانی نظریات خود را براساس آن پایه‌ریزی کردند. جالب اینجاست که او در این کتاب، ایران عهد هخامنشی را بنا بر دلایل مختلفی، سرآغاز عصر مدنیت و تاریخ واقعی جهان می‌داند؛ یعنی سرآغاز دورانی که می‌توان بشر را تاریخ‌مند فرض کرد؛ زیرا از سده‌ها و هزاره‌های پیش از این مقطع، حتی اگر فرض کنیم نمونه‌های اولیه‌ای از شهرنشینی به وجود آمده است، غیر از مثنی اسطوره‌های پراکنده

نعمت‌الله سعید
نویسنده